

WELKOM **W**IERDEN

FACTSHEET SOCIAAL DOMEIN

Kwartaal 1 - 2024

GEMEENTE **W**IERDEN

Inleiding

De factsheet sociaal domein geeft inzicht in de voornaamste cijfers van het sociaal domein met gegevens over onder andere het gebruik van zorg en ondersteuning, de aantallen aanbieders en kosten. We hebben dit in kaart gebracht voor de zorg en ondersteuning die loopt via de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet. Het geeft verdiepend inzicht in hoe het gaat in het sociaal domein in onze gemeente. De data helpen om trends en knelpunten tijdig te signaleren en waar nodig bij te sturen.

De factsheet wordt ieder kwartaal geactualiseerd en is in de eerste plaats bedoeld voor de gemeenteraad. Het is belangrijk bij het lezen te beseffen dat de cijfers niet op zichzelf staan, maar altijd vragen om uitleg en duiding. Een goed begrip van de context en de keuzes is noodzakelijk om de cijfers goed te kunnen interpreteren en te gebruiken. De gemeente wil deze factsheet verder blijven ontwikkelen. Reacties en suggesties zijn welkom.

Leeswijzer

U vindt in deze factsheet een duiding van de cijfers en eventuele knelpunten en trends die we waarnemen. Alle cijfers hebben betrekking op kwartaal 1 van 2024; peildatum 31 maart 2024. Op bladzijde 2 en 4 worden de cijfers bij jeugd en

Wmo weergegeven in een piramide. In de piramide worden per vorm van zorg en ondersteuning de volgende cijfers in beeld gebracht; het aantal cliënten, aantal aanbieders, kosten omzet en bij de jeugdpiramide ook nog het percentage dat verwezen is door de gemeentelijke regisseurs en het percentage verwezen door externe verwijzers (zoals kinderrechter, huisartsen, gecertificeerde instellingen). Van beneden naar boven lopen de verschillende vormen van zorg en ondersteuning van licht naar zwaar. Na iedere piramide volgen twee tabellen met inzicht in de uitgaven t.o.v. de begroting.

Daarna worden de cijfers binnen de Participatiewet weergegeven in 3 afbeeldingen: een cirkeldiagram met de verdeling van de totale uitgaven binnen de Participatiewet, een cirkeldiagram met de verdeling van de uitgaven voor de minimaregelingen en de participatieladder. Ook voor de participatiewet is in twee tabellen weergegeven hoe de uitgaven zich verhouden tot de begroting.

T/m 1e
kwartaal 2024
Jeugdhulp

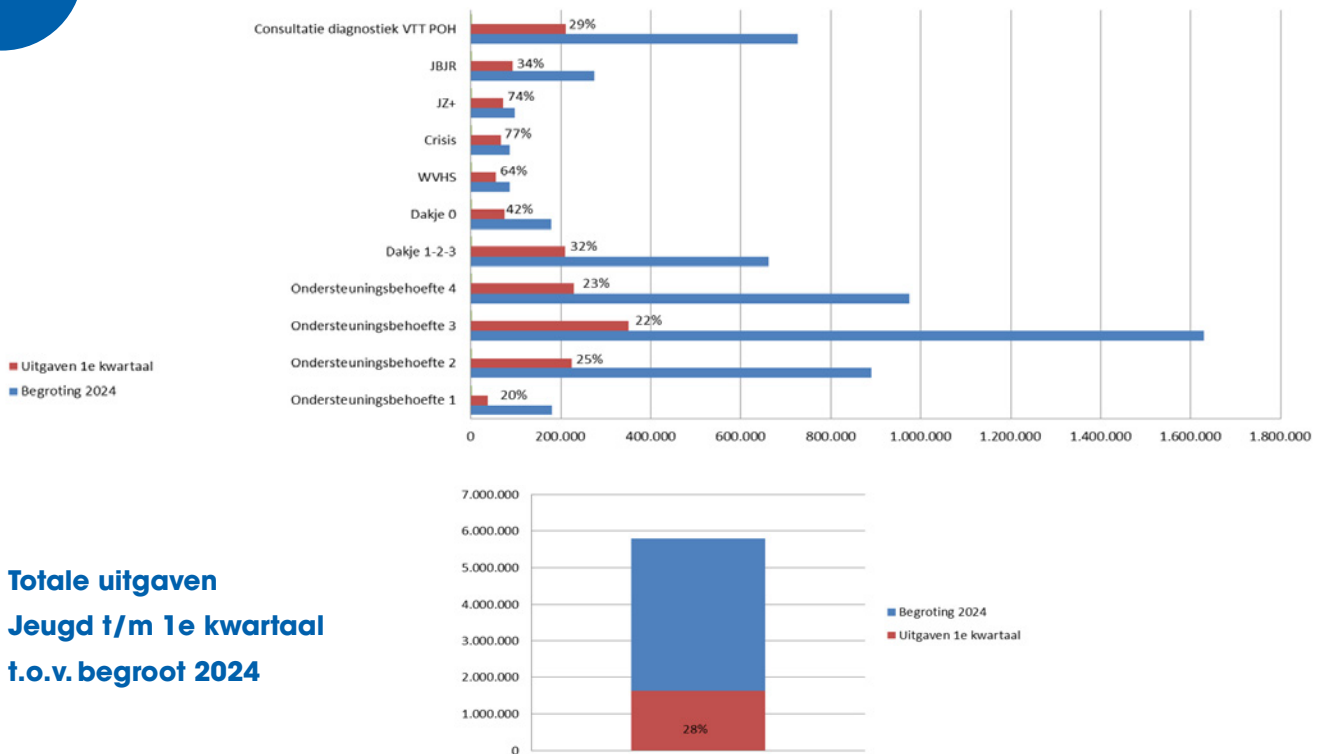

Bron: Betaallijst Cision t/m 1e kwartaal 2024 vwb kosten 2024 en %verwijzers
Bestand indicaties vwb totaal aantal cliënten en aanbieders t/m 1e kwartaal 2024

Totale uitgaven Jeugd t/m 1e kwartaal t.o.v. begroot 2024

Jeugdwet

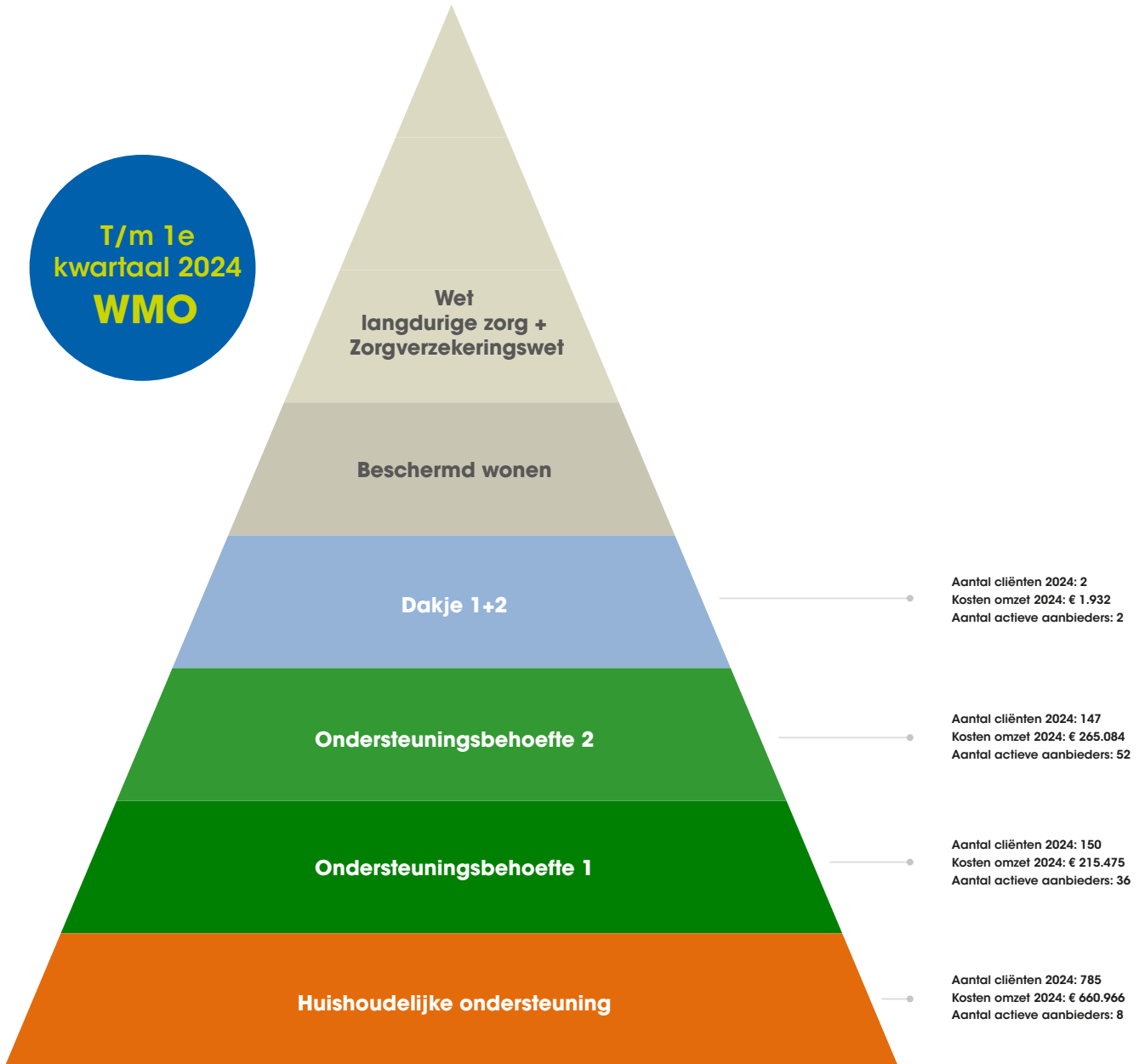
- Het totaal aantal cliënten in het 1e kwartaal van 2024 is iets lager dan in dezelfde periode vorig jaar.
- De uitgaven in het 1e kwartaal liggen 17% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 1 zijn gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Ten opzichte van het laatste kwartaal vorig jaar zijn de uitgaven licht gestegen. De uitgaven liggen onder de begroting.
- De totale uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 2 liggen hoger dan in het zelfde periode van vorig jaar, maar zijn lager dan in het laatste kwartaal vorig jaar. Binnen ondersteuningsbehoefte 2 is een stijging van de uitgaven voor individuele begeleiding zichtbaar en een daling voor groepsbegeleiding. De stijging van de uitgaven voor individuele begeleiding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de gemiddelde kosten per indicatie toenemen als gevolg van enkele zwaardere indicaties.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 3 zijn gedaald ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar en zijn ook lager dan in het laatste kwartaal vorig jaar. De uitgaven voor zowel behandeling als dagbesteding liggen lager dan dezelfde periode vorig jaar. De aantallen laten richting het tweede kwartaal wel een stijging zien.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 4 liggen wat lager dan in dezelfde periode vorig jaar en zijn in lijn met het laatste kwartaal vorig jaar.
- De uitgaven voor dakje 1-2-3 zijn gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar en zijn ook gestegen ten opzichte van het laatste kwartaal vorig jaar en liggen boven de begroting voor het 1e kwartaal 2024. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename in de aantallen indicaties voor dakje 2 en 3. Deze aantallen liggen hoger dan waar ten tijde van de raming rekening mee is gehouden.
- De uitgaven voor pleegzorg en gezinshuizen zijn gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar en gelijk aan het laatste kwartaal vorig jaar. De stijging wordt veroorzaakt door een toename in de aantallen. Dit aantal ligt hoger dan waar ten tijde van de raming rekening mee is gehouden.
- De uitgaven voor de Weinig Voorkomende Hoogspecialistische jeugdhulp (WVHS) zijn ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar sterk gestegen. Ook hier geldt dat de stijging van de aantallen cliënten de oorzaak is. Omdat het om een dure vorm van zorg gaat, heeft één cliënt extra een grote invloed op de uitgaven.
- De uitgaven voor crisisopvang zijn in het eerste kwartaal flink hoger dan dezelfde periode vorig jaar en dan het laatste kwartaal vorig jaar. Ook het gebruik van crisisopvang is lastig te voorspellen. Een cliënt meer of minder heeft procentueel gezien een groot effect op de lasten.
- De uitgaven voor jeugdzorgplus zijn in het eerste kwartaal hoger dan in dezelfde periode vorig jaar, toen waren er geen uitgaven. Ze zijn echter in lijn met het laatste kwartaal vorig jaar. Ook hier geldt dat een cliënt meer of minder een grote invloed heeft.
- De uitgaven voor jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar en het laatste kwartaal vorig jaar. De aantallen nemen niet enorm toe, maar het tarief is in 2024 anders opgebouwd dan in 2023 en daarmee ook hoger.
- De totale uitgaven voor de jeugd-wet liggen in het 1e kwartaal 5,5% hoger dan begroot.

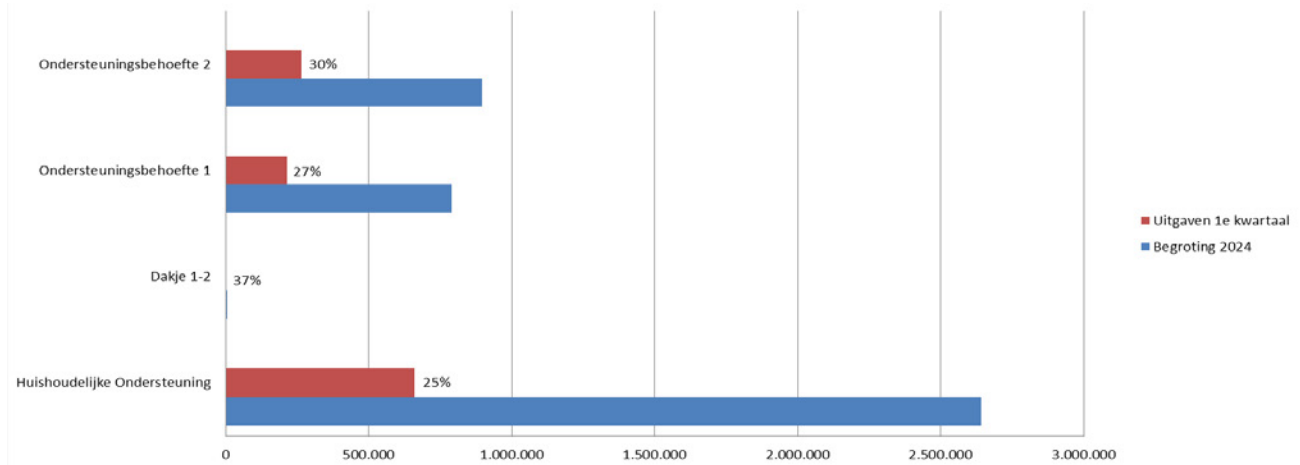
T/m 1e
kwartaal 2024
WMO

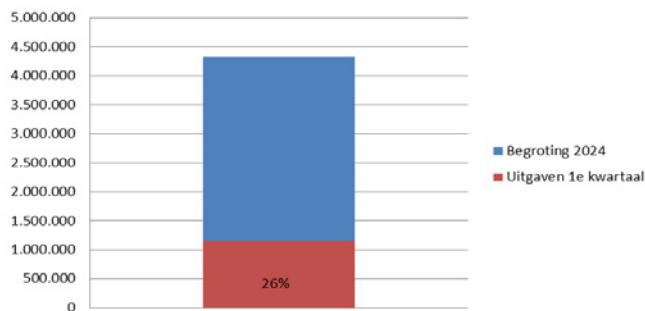
Bron: Betaallijst Civision t/m 1e kwartaal 2024
Bestand indicaties vwb aantal cliënten en aanbieders t/m 1e kwartaal 2024

Totale uitgaven Wmo t/m 1e kwartaal t.o.v. begroot 2024

Totale uitgaven Wmo t/m 1e kwartaal t.o.v. begroot 2024

WMO

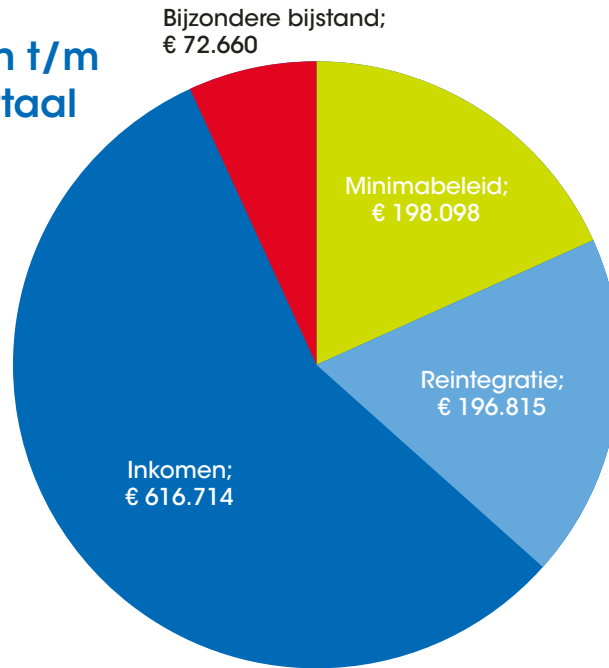
- Het totaal aantal cliënten Wmo is in het 1e kwartaal 2024 ruim 7% hoger dan in dezelfde periode vorig jaar.
- De uitgaven voor huishoudelijke ondersteuning in het 1e kwartaal zijn hoger dan in dezelfde periode vorig jaar en het laatste kwartaal vorig jaar. De totale uitgaven liggen voornamelijk in lijn met de begroting. De aantallen laten wel een lichte stijging zien richting het 2e kwartaal.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 1 zijn in het eerste kwartaal hoger dan in dezelfde periode vorig jaar en lager dan het laatste kwartaal vorig jaar. De uitgaven liggen echter 9% boven de begroting voor het 1e kwartaal. Dit ligt met name in de stijging van de aantallen cliënten die individuele begeleiding ontvangen.
- De uitgaven voor ondersteuningsbehoefte 2 zijn in het 1e kwar-

- taal hoger dan in dezelfde periode vorig jaar en lager dan in het laatste kwartaal vorig jaar. De uitgaven liggen echter 18% boven de begroting voor het 1e kwartaal. De grootste oorzaak ligt in de stijging van de aantallen cliënten. Voor ondersteuningsbehoefte 2A zijn er in de eerste 3 maanden gemiddeld 12 cliënten meer dan over heel 2023.
- De totale uitgaven voor Wmo en huishoudelijke ondersteuning liggen in het 1e kwartaal 5,6% hoger dan begroot.

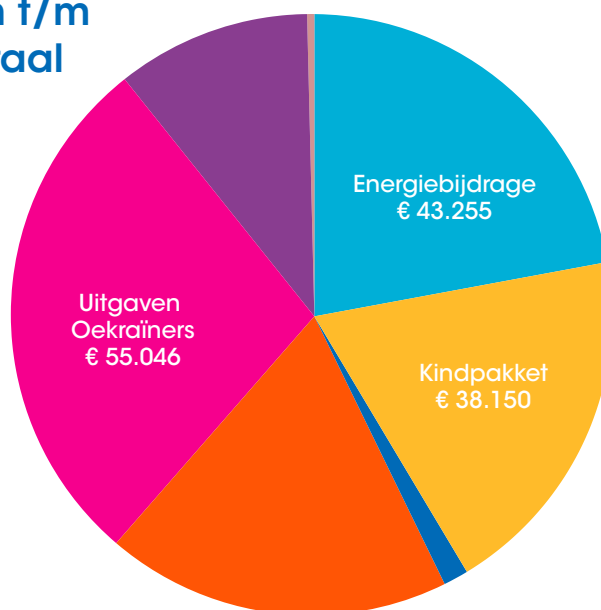
Totale uitgaven Participatiewet

Inkomen t/m
1e kwartaal
2024

Totale uitgaven Minima regeling

Uitgaven t/m
1e kwartaal
2024

- Bijdrage Menzis RUB € 483
- Kosten statushouders (huur) € 2.349
- Toeslagenaffaire € 37.565
- Volwassenenpakket € 21.250

Bron: Betaallijst Civision t/m 1e kwartaal 2024

Indeling op de participatieladder per peildatum 31-03-2024

		Aantal	Waarvan statushouders	Gemiddelde leeftijd	Gemiddelde uitkeringsduur	Range uitkeringsduur	Kosten Inkomen t/m 4e kwartaal 2023	Kosten Re-integratie t/m 4e kwartaal 2023
6. Betaald werk	Baan met arbeidscontract, zzp'er, ondernemer	53	3	31,8 jaar	Geen uitkering		€ 1.775	€ 152.945
5. Betaald werk met ondersteuning	Werk met aanvullende uitkering of ondersteuning van gemeente, werk met begeleiding, werk en scholing	23	10	46,2 jaar	6 jaar	0,7/13,4 jaar	€ 44.336	€ 30.605
4. Onbetaald werk	Werk met behoud van uitkering, stage, vrijwilligerswerk	19	4	45,4 jaar	3,8 jaar	0,6/7,3 jaar	€ 60.988	€ 2.809
3. Deelname georganiseerde activiteiten	Cursus of opleiding, actief verenigingslid	35	5	46,3 jaar	4,7 jaar	0,0/17,8 jaar	€ 100.801	€ 1.264
2. Sociale contacten buitenhuis	Bezoeken van burens en vrienden, incidenteel deelnemen aan activiteiten	125	39	45,9 jaar	4,6 jaar	0,0/30,3 jaar	€ 384.380	€ 7.128
1. Geïsoleerd leven	Dakloos, alleen internetcontacten	4	0	39,3 jaar	4,1 jaar	1,4/9,8 jaar	€ 8.892	€ -

Bij statushouders staan de aantallen cliënten met een nationaliteit anders dan Nederlands, Turks, Marokkaans.

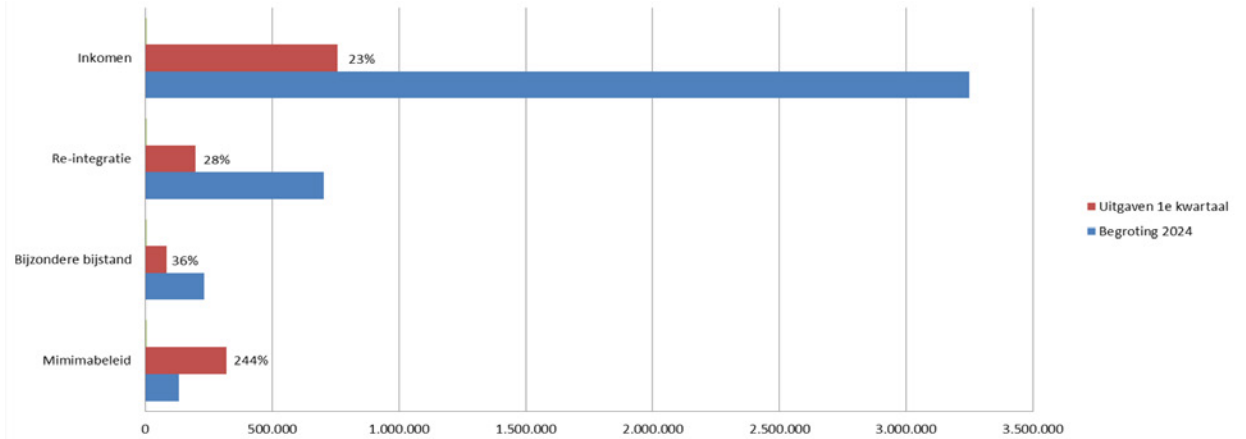
Dit betreffen de aantallen cliënten die op 31-03-2024 een uitkering of een voorziening ihkv re-integratie hebben. Dit sluit niet aan bij de bedragen die betaald zijn t/m 31-03-2024. Dat komt omdat er betalingen bij zitten van cliënten die niet op 31-03-2024 een uitkering of een voorziening ihkv re-integratie hebben.

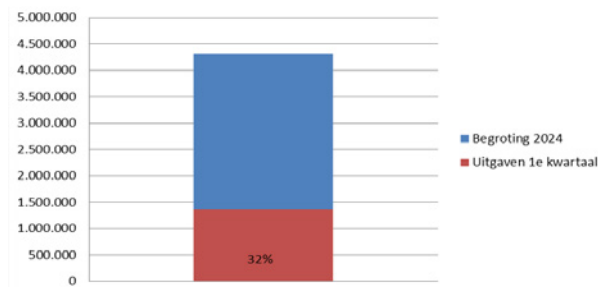

Totale (bruto)uitgaven participatie-inkomen t/m 1e kwartaal t.o.v. begroot 2023

Totale (bruto) uitgaven (bruto) participatie t/m 1e kwartaal t.o.v. begroot 2024

Participatiewet

- Het totaal aantal cliënten in het eerste kwartaal van 2024 is vergelijkbaar met dezelfde periode vorig jaar.
- De totale uitgaven voor de Participatiewet liggen in het 1e kwartaal 26% hoger dan begroot. Deze overschrijding wordt voor een groot deel veroorzaakt door de uitbetaling van de energietoeslag, het leefgeld aan Oekraïense ontheemden, de toeslagenaffaire en inburgeringsvoorzieningen. Al deze uitgaven waren niet meegenomen in de begroting en worden vergoed door het Rijk.
- Zonder deze uitgaven liggen de totale uitgaven 9% boven de begroting. Deze overschrijding is terug te voeren op een stijging van de uitgaven inkomensvoorslag bijzondere bijstand door onverwachte specifieke individuele situaties en de instroom van statushouders. Ook de uitgaven voor loonkostensubsidies zijn in het 1e kwartaal 2024 hoger dan in het 1e kwartaal vorig jaar. Dit komt door een groei van het aantal cliënten en een grote nabetaling over 2023 in het 1e kwartaal 2024.

Legenda

Piramide Jeugd

Ondersteuningsbehoefte 1 (OB1)

OB 1 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan praktische ondersteuning. Met praktische ondersteuning wordt bedoeld: de inwoner heeft ondersteuning nodig bij uitvoering van dagelijkse handelingen en vaardigheden, waarbij hij in staat is om de eigen regie over zijn algemene dagelijkse levensverrichtingen te voeren.

Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Ondersteuningsbehoefte 2 (OB2)

OB 2 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan ondersteuning bij dagelijkse handelingen en vaardigheden en in het voeren van de regie. Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het helpen overzien van dagelijkse handelingen en vaardigheden (regie) en het leeftijdsadequaat uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Ondersteuningsbehoefte 3 (OB3)

OB 3 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan specialistische / therapeutische interventies. Inwoner heeft specialistische/therapeutische interventies nodig bij het aanleren van nieuwe vaardigheden die bijdragen aan het (psychosociaal) functioneren en aan gedragsverandering. Het doel is dat de inwoner een haalbaar niveau van zelfredzaamheid bereikt. Het gedrag van de inwoner is passend bij de ontwikkelmogelijkheden en helpt de inwoner om adequaat te functioneren op de relevante leefgebieden (bijvoorbeeld passende interactie met zijn/haar directe omgeving, positief opvoedklimaat scheppen, of creëren van een veilige leefomgeving). De ondersteuning is gericht op het aanleren en oefenen van nieuwe (inter)persoonlijke vaardigheden in het dagelijks functioneren.

Ondersteuningsbehoefte 4 (OB4)

OB 4 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan behandeling. Inwoner heeft behandeling voor de aanpak van een aandoening of stoornis en bij behorende problemen op verschillende levensgebieden nodig waarbij er tenminste één op één contact nodig is met een specialistische behandelaar. Het resultaat van de behandeling draagt bij aan (inter)persoonlijke vaardigheden (bijvoorbeeld passende interactie met zijn/haar directe omgeving, positief opvoedklimaat scheppen, of creëren van een veilige leefomgeving). Onder de behandeling valt ook diagnostiek gericht op het in kaart brengen van mogelijkheden en beperkende factoren binnen een ziektebeeld en/of behandeling (procesdiagnostiek) gericht op ontwikkelen van inzichten in eigen handelen en/of nieuwe vaardigheden.

Module Wonen en Verblijf

Inwoners die ondersteuning nodig hebben, bieden we dat zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving. Soms is het niet mogelijk thuis te zijn en is tijdelijk of langer verblijf ergens anders nodig. Afhankelijk van de mogelijkheden en behoeften van de volwassene en/of de jeugdige wordt deze huisvesting vormgegeven in de

module Wonen en verblijf. De module Wonen en verblijf bestaat uit verschillende onderdelen, ook wel dakjes genoemd.

Bij jeugdigen geldt nog in het bijzonder dat er naar gestreefd wordt om hen zoveel mogelijk te laten opgroeien in een gezin. Is dat in het eigen gezin (tijdelijk) niet mogelijk dan kan dit plaatsvinden in een pleeggezin of een gezinshuis. Dit noemen wij de duurzame gezinsvormen. Dit betekent dat er bij het zoeken van een adequate plek voor een jeugdige anders dan thuis, eerst gekeken wordt naar de mogelijkheden van een duurzame gezinsvorm, te beginnen met een pleeggezin.

• Pleegzorg en gezinshuizen (dakje 0)

Dakje 0 staat voor een duurzame gezinsvorm en is bedoeld voor jeugdigen. Bij jeugdigen geldt nog in het bijzonder dat er naar gestreefd wordt om hen zoveel mogelijk te laten opgroeien in pleeggezin of een gezinshuis wanneer dit in eigen gezin (tijdelijk) niet mogelijk is.

- Pleegzorg is het (tijdelijk) opvoeden en verzorgen van een jeugdige uit een ander gezin. Pleegouders bieden kinderen een thuis, waar ze kunnen rekenen op veiligheid, stabiliteit en een positief opvoedklimaat.

- Een gezinshuis is een vorm van kleinschalige jeugdhulp waarin gezinshuisouders op professionele wijze vormgeven aan de verzorging, opvoeding en begeleiding van een aantal jeugdigen die geplaatst worden in hun eigen gezin.

• Dakje 1

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is een professional aanwezig op de momenten dat de persoon dit nodig heeft en op de momenten dat er wordt gealarmeerd. De mate waarin dit noodzakelijk is, is leeftijd- en persoonsafhankelijk.

• Dakje 2

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is sprake van 24 uren actief toezicht.

• Dakje 3

Dit dakje heeft alleen betrekking op Jeugdhulp. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. In deze setting kan ook direct ingespeeld worden op onvoorspelbaar gedrag.

Beschikbaarheidsvoorzieningen

We kennen in Twente naast de ondersteuning die voor iedere inwoner op maat inzetbaar is, ook onderdelen die algemeen beschikbaar zijn. Deze voorzieningen bieden een basisstructuur in geval van crisis en bij een hoogspecialisitische behandeling voor jeugdigen in Twente. De beschikbaarheidsondersteuning die op individuele casuïstiek ingezet wordt, wordt in Twente gefinancierd door de 14 gemeenten middels voorschotten die na afloop van een jaar worden verrekend.

• Weinig Voorkomende Hoogspecialisitische jeugdhulp (WVHS)

Vanuit de samenwerking tussen Ambiq, Karakter en Pluryn wordt in Twente invulling gegeven aan de hoogspecialistische behandeling voor jeugd. Dit is vaak in combinatie met een verblijfsplek voor een jeugdige. Maar steeds vaker wordt deze specialistische

behandeling ook thuis en ambulant geboden. Gezamenlijk wordt toegewerkt naar een daling bij deze vorm van zorg in het verblijf anders dan thuis of in een duurzame gezinsvorm. Er zijn in Twente twee vormen van WVHS:

- 3-milieusvoorziening

Bij 3-milieusvoorzieningen wordt verblijf, behandeling, onderwijs en vrijetijdsbesteding gecombineerd aangeboden voor (LVB)-jeugdigen met (zeer) ernstige meervoudige gedrags- en soms psychische/psychiatrische problematiek die niet thuis kunnen verblijven. Het betreft jeugdigen met (zeer) ernstige meervoudige gedrags- en soms psychische/psychiatrische problematiek. Er is continu sturing, regulering, behandeling, ondersteuning en toezicht nodig. Dat kan ertoe leiden dat de problemen zo heftig zijn en de jeugdige en zijn/haar gezin zo uit evenwicht zijn, dat 24 uren behandeling nodig is om stabiliteit, veiligheid en positieve interactie tussen kind/ jongere en zijn omgeving voldoende te herstellen om daarmee de groei en ontwikkelingskansen voor de jeugdige in het 'normale leven' te herstellen/optimaliseren.

- Klinische-GGZ

Jeugdigen tot 18 jaar bij wie sprake is van een (ernstige) psychiatrische stoornis die het maatschappelijk functioneren zo zeer sterk verstoort en er is sprake van een hoog risico op ernstige (blijvende) schade/ onveilige situatie. Er is sprake van ingewikkelde comorbiditeit of problematiek op biologisch (bijvoorbeeld genetisch of somatisch), gezinssysteem- of sociaal niveau. Jeugdigen hebben vrijwel altijd (meerdere) intensieve behandeltrajecten gehad die niet of onvoldoende tot verbetering hebben geleid. Zo nodig kan, onder voorwaarde dat financiering plaats vindt vanuit de ZVW, de behandeling doorlopen na het 18e jaar om goed af te kunnen ronden of omdat elders geen behandeling mogelijk is.

• Crisis

We kennen ambulante crisiszorg en crisisbedden.

- Crisiszorg

De ambulante crisiszorg kan vanuit ondersteuningsbehoefte 3 geboden worden door een aantal aanbieders in Twente. Als het Coördinatiepunt Spoedhulp een verzoek doet voor het starten van ambulante spoedhulp, start de aanbieder binnen 24 uur de ambulante spoedhulp. Vanuit de GGZ wordt dit voor jeugdigen en volwassenen gezamenlijk georganiseerd en Mediant en Dimence voeren de 24-uurs crisisbereikbaarheid Jeugd-GGZ in Twente uit. Zij zijn ook via het coördinatiepunt Spoedhulp bereikbaar.

- Crisisbedden

De crisisbedden zijn een voorziening voor jeugdigen waarbij door gedrags- en/of systeemproblematiek of acute psychiatrische problematiek een dusdanig onveilige crisissituatie is ontstaan dat thuisblijven geen optie is. Tijdelijk verblijf van de jeugdige bij iemand uit het sociaal netwerk of bij de crisispleegzorg is niet mogelijk en/of acuut ingrijpen met het oog op de veiligheid van de jeugdige en/of het systeem is noodzakelijk. Er zijn in Twente crisisbedden voor jeugd bij Jarabee en Ambiq.

Maatregelhulp

De module Maatregelhulp bevat de maatregelen en machtigingen die worden opgelegd door de kinderrechter. Het is jeugd-

hulp in het gedwongen kader. De module Maatregelhulp bestaat uit de onderdelen:

• JZ+

Jeugdzorgplus is een vorm van gesloten jeugdhulp waarin kinderen en jongeren tijdelijk gesloten behandeld worden om daarna weer te kunnen deelnemen, vaak met vervolghulp, in de maatschappij. Het gaat om vervanging van thuissituatie waarbij de jeugdige een gevaar is voor zichzelf of voor anderen en onvoorspelbaar gedrag vertoont.

De gemeente, Raad voor de kinderbescherming, Gecertificeerde Instelling (GI) of officier van justitie kunnen verzoeken om een plaatsing. De kinderrechter beslist of geplaatst wordt.

In Twente zijn voor Jeugdzorgplus gesubsidieerd:

- Pluryn

- Ottho Gerard Helderling Stichting (OGH)

• Jeugdbescherming (JB)

Is een maatregel die de rechter dwingend oplegt wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jongere (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt. Er zijn drie jeugdbeschermingsmaatregelen die de rechter kan opleggen: een OTS of onder toezichtstelling (veruit de meest voorkomende jeugdbeschermingsmaatregel), ontzetting uit de ouderlijke macht of ontheffing uit de ouderlijke macht.

• Jeugdreclassering (JR)

Een andere vorm van gedwongen jeugdbescherming is jeugdreclassering (JR). Daartoe besluit de rechter als hij oordeelt dat jongeren, na hun straf, begeleiding nodig hebben bij hun terugkeer in de maatschappij.

De jeugdbescherming en jeugdreclassering moet uitgevoerd worden door landelijk erkende gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, de GI's. In Twente zijn hiervoor gesubsidieerd:

- Jeugdbescherming Overijssel (JBOV)

- William Schrikker Stichting (WSS)

- Leger des Heils Jeugdbescherming en jeugdreclassering (LdH)

De jeugdzorgprofessionals die werken in de jeugdbescherming en jeugdreclassering kunnen zelf ook jeugdhulp inzetten. Ze kunnen verwijzen.

Piramide Wmo

Huishoudelijke ondersteuning

Inwoners kunnen een beroep op Huishoudelijke Ondersteuning doen wanneer het hun zelf niet meer mogelijk is om hun eigen huishouden schoon te houden.

Ondersteuningsbehoefte 1 (OB1)

OB 1 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan praktische ondersteuning. Met praktische ondersteuning wordt bedoeld: de inwoner heeft ondersteuning nodig bij uitvoering van dagelijkse handelingen en vaardigheden, waarbij hij in staat is om de eigen regie over zijn algemene dagelijkse levensverrichtingen te voeren.

Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is

gericht op het uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Ondersteuningsbehoefte 2 (OB2)

OB 2 wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan ondersteuning bij dagelijkse handelingen en vaardigheden en in het voeren van de regie. Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De ondersteuning is gericht op het helpen overzien van dagelijkse handelingen en vaardigheden (regie) en het leeftijdsadequaat uitvoeren van dagelijkse handelingen en vaardigheden.

Module Wonen en Verblijf

Inwoners die ondersteuning nodig hebben, bieden we dat zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving. Soms is het niet mogelijk thuis te zijn en is tijdelijk of langer verblijf ergens anders nodig. Afhankelijk van de mogelijkheden en behoeften van de volwassene en/of de jeugdige wordt deze huisvesting vormgegeven in de module Wonen en verblijf. De module Wonen en verblijf bestaat uit verschillende onderdelen, ook wel dakjes genoemd.

De module wonen en verblijf voor de Wmo is inzetbaar voor inwoners met LVB (licht verstandelijk beperking), en is inzetbaar ter ontlasting van mantelzorgers, de zogenaamde respijtzorg (kortdurend verblijf). Het inzetten van een dakje blijft natuurlijk altijd een maatwerkafweging. Wanneer sprake is van andere kenmerken bij de inwoner en er is verblijf nodig, dan is Beschermd wonen of verblijf op basis van de WLZ aan de orde.

• Dakje 1

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is een professional aanwezig op de momenten dat de persoon dit nodig heeft en op de momenten dat er wordt gealarmeerd. De mate waarin dit noodzakelijk is, is leeftijd- en persoonsafhankelijk.

• Dakje 2

Er is sprake van betaald verblijf ondersteund door professionals voor het leefklimaat. Het gaat om vervanging van de thuissituatie in een professionele 24 uren-setting. Er is sprake van 24 uren actief toezicht.

Beschermd Wonen

Beschermd wonen is toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen waardoor ze ongepland en 24-uur per dag een beroep moeten kunnen doen op begeleiding. Deze begeleiding kan plaatsvinden in een accommodatie van de zorgaanbieder, maar dit hoeft niet.

Per 1-1-2015 is landelijk afgesproken voorsnog te werken met 43 centrumgemeenten. Dit betekent dat Almelo als centrumgemeente (financieel) verantwoordelijk is voor de uitvoering en kwaliteit van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holtten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. In de piramide staan daarom op dit moment geen cijfers opgenomen voor beschermd wonen. Dit zal waarschijnlijk vanaf 2022 of 2023 gebeuren. Het Rijk heeft de inhoudelijke verantwoorde-

lijkheid voor beschermd wonen per 1-1-2022 gedecentraliseerd naar alle gemeenten afzonderlijk. Aansluitend daarop zal de decentralisatie van de financiële verantwoordelijkheid voor beschermd wonen naar verwachting starten op 1-1-24.

Wet langdurige zorg (Wlz)

Bij zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) gaat het om zorg met verblijf in een instelling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verpleeg- of verzorgingshuis of een woonvorm in de gehandicaptenzorg. Indien men dit wenst, kan men ook thuis blijven wonen. Iemand kan alleen in aanmerking komen voor zorg vanuit de Wlz als men vanwege een ziekte of aandoening blijvend is aangewezen op 24 uur per dag zorg in de nabijheid of permanent toezicht. Het CZI levert zelf geen zorg, maar kijkt of iemand in aanmerking komt voor zorg uit de Wlz.

Zorgverzekeringswet

De Zorgverzekeringswet (Zvw) is een wet die de verplichte basisverzekering regelt voor verzekerden. De zorgverzekeraars zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Zvw.

Participatiewet - Inkomen

Inkomen

De gemeente is verantwoordelijk voor alle mensen die kunnen werken maar daarbij wel ondersteuning nodig hebben. Van gemeenten wordt verwacht dat zij deze groeiende doelgroep ondersteuning biedt zodat zij aan de slag gaan. Waar nodig is er ondersteuning om het salaris aan te vullen (inkomensondersteuning). Deze inkomensondersteuning kan vanuit de Participatiewet, de loaw (Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers) en de loaz (Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen).

Bijzondere bijstand

De Bijzondere bijstand betreft een vergoeding van kosten (bijzondere kosten in bijzondere omstandigheden) die niet uit inkomen uit bijstandsniveau of iets hoger kunnen worden betaald en evenmin door voorliggende voorzieningen worden vergoed. Draagkrachtmeting (wat is inkomen boven de bijstand) wordt toegepast. Kosten die vanuit de bijzondere bijstand vergoed kunnen worden zijn bijvoorbeeld kosten voor rechtsbijstand en bewindvoering.

Re-integratie

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de Participatiewet. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking. Voorbeelden van kosten re-integratie zijn de loonkostensubsidies, de werkmotiveringspremie, kosten van scholing etc.

Minimabeleid

Zie hier onder bij uitgaven Minimaregeling.

Totale uitgaven Minimaregeling

RUB

Regeling Uitstroom Bijstandsgerechtigden. Mensen in de bijstand met ene betalingsachterstand van meer dan 6 maanden van de zorgverzekeringspremie kunnen hun schuld boetevrij aflossen.

Kindpakket en Jeugdfonds sport en cultuur

Dit budget is voor armoedebestrijding in natura voor kinderen in de leeftijdscategorie van 0 tot 18 jaar. Concreet betekent deze maatregel dat een huishouden - waar de hoogte van het inkomen maximaal 120% van het sociaal minimum bedraagt - per kind aanspraak kan worden gemaakt op een bedrag van maximaal € 350,- per jaar voor het maatschappelijk meedoen (schoolreisjes, activiteiten, muziek, etc.). Daarnaast valt onder dit budget ook de Wierdense bijdrage aan Jeugdfonds sport en cultuur. Concreet betekent dat een huishouden per kind voor sport en cultuur aanspraak kan maken op bedragen van respectievelijk maximaal € 300,- en € 300,-.

Volwassenenpakket

Een inkomensondersteuningsregeling specifiek voor volwassenen. Het beoogt effect van deze regeling is om deelname aan maatschappelijke, educatieve, sportieve of culturele activiteiten mogelijk te maken en daarmee sociaal isolement te voorkomen of juist te doorbreken. De bijdrage voor maatschappelijke, sportieve en culturele activiteiten bedraagt maximaal € 150,- per persoon per jaar.

Kosten statushouders

Dit betreffen de kosten van huren van woningen waar statushouders in gehuisvest zijn en die op naam van de gemeente Wierden staan. Deze worden via het minimabeleid betaald. Via de uitkeringen van statushouders worden deze huurbedragen weer ingehouden.

Participatieladder

De Participatieladder bestaat uit 6 niveaus. Economische zelfstandigheid in de vorm van betaald werk is het hoogste doel. Maar niet het enige. Onderstaand zijn de 6 niveaus weergegeven.

Betaald werk

Een persoon op niveau 6 heeft een arbeidscontract met een werkgever of is een zelfstandige (met of zonder personeel). Deze persoon heeft geen aanvullende uitkering van de gemeente of van UWV WERKbedrijf, geen begeleiding bij het werk en maakt geen gebruik van een participatievoorziening.

Betaald werk met ondersteuning

Een persoon ingedeeld op niveau 5 heeft betaald werk met ondersteuning. Deze persoon heeft een arbeidscontract met een werkgever of is zzp'er, maar heeft nog een aanvullende uitkering of maakt gebruik van een participatievoorziening. De participatievoorziening kan bijvoorbeeld een loonkostensubsidie, een inburgeringsvoorziening of begeleiding bij het werk zijn, bijvoorbeeld een jobcoach of nazorg gedurende een bepaalde periode na de werkhervatting. Ook mensen die een reguliere opleiding volgen met een werkstage worden op deze trede ingedeeld.

Onbetaald werk

Op niveau 4 worden personen ingedeeld die onbetaald werk verrichten. Zij hebben geen arbeidscontract, maar dragen wel een zekere mate van verantwoordelijkheid voor de taken die zij verrichten. Mensen die op deze trede zijn ingedeeld werken met bijvoorbeeld behoud van uitkering, lopen stage of doen vrijwilligerswerk.

Deelname georganiseerde activiteiten

Op niveau 3 worden personen ingedeeld die buitenshuis deelnemen aan georganiseerde activiteiten. Dat kunnen sociaal-culturele activiteiten zijn, activiteiten in verenigingsverband, maar ook cursussen of opleidingen. Iemand op dit niveau neemt deel aan activiteiten in georganiseerd verband, maar voert geen taken uit met verantwoordelijkheden naar anderen (het is dus geen werk).

Sociale contacten buitenshuis

Komen mensen wel buiten de deur, maar hebben zij daar vooral contacten met familie, vrienden en kennissen, dan worden zij ingedeeld op niveau 2. Ook personen die slechts incidenteel deelnemen aan activiteiten buitenshuis (niet in georganiseerd verband) worden ingedeeld op niveau 2.

Geïsoleerd

Op niveau 1 worden personen ingedeeld die geen of vrijwel geen sociale contacten buitenshuis hebben. Zij spreken alleen hun huisgenoten en komen verder nauwelijks in contact met mensen. Ze participeren dus geheel niet in de samenleving.